

Ibyahishuwe rya Yesu Kristo - Umubare Umunani

Ivuka ry'Igihugu

Jeff Pippenger

2023-10-31

Ubutumwa bw'Induru yo mu Gicuku mu itangiriro bwarangiranye no gutangira kw'urubanza rw'iperereza, kandi ubutumwa bw'Induru yo mu Gicuku burangirana no gutangira kw'urubanza rw'ishyirwa mu bikorwa. Iyago bya gatatu by'Idini ya Isilamu bizanira Leta Zunze Ubumwe z'Amerika urubanza kubera gushyiraho itegeko ryo ku Cyumweru, kandi bishushanya urubanza rukomeza kandi rwiyoungera ku isi yose kubera kwemera kwabo itegeko ryabo bwite ryo ku Cyumweru bitewe n'igitutu cy'ubutegetsu bwa gisivili butoteza, bugereranywa n'abami icumi basambanye na Yezebeli, maraya w'i Tiro.

“Igihe Amerika, igihugu cy'ubwisanzure mu by'idini, izishyira hamwe na Papa mu guhatira umutimanama no guhatira abantu kubahiriza isabato y'ikinyoma, abantu bo mu bihugu byose byo ku isi bazayoborwa gukurikiza urugero rwayo.” Testimonies, volume 6, 18.

Intambara y'itegeko ryo ku Cyumweru yo muri ya ntambara ikomeye hagati y'icyiza n'ikibi, ni bwo iba itangiye burundu. Maze Satani akaza yiyerekana nk'uwihinduye Kristo.

“Itegeko rishyira mu bikorwa ishyirwaho ry'Ubupapa mu kunyuranya n'amategeko y'Imana, igihugu cyacu kizaba cyitandukaniye burundu no gukiranuka. Igihe Ubuporotesitanti buzambura ukuboko kwabo hakurya y'umworera kugira ngo bufate ukuboko kw'ubutegetsu bw'i Roma, igihe buzagera hakurya y'inyenga kugira ngo buhuze ibiganza n'Ubupfumu, igihe, buyobowe n'ingaruka z'uyu mubano w'impande eshatu, igihugu cyacu kizihakana buri hame ry'Itegeko Nshinga ryacyo nk'ubutegetsu bw'Abaporotesitanti n'ubwa Repubulika, kandi kigashyiraho uburyo bwo gukwirakwiza ibinyoma n'ubuyobe by'ubupapa, ni bwo tuzamenya ko igihe cyo gukora gutangaje kwa Satani kigeze kandi ko iherezo riri hafi.” Testimonies, volume 5, 451.

Ubuhakanyi bw'ishyamba bukurikirwa no kurimbuka kw'ishyamba.

“Abaturage ba Leta Zunze Ubumwe za Amerika babaye ubwoko bwahawe umugisha wihariye; ariko nibaca intege umudendezo w'iyobokamana, bakareka Ubuporotesitanti, kandi bagashyigikira Ubupapa, urugero rw'icyaha cyabo ruzaba rwuzuye, kandi 'ubuhakanyi bw'ishyamba' buzandikwa mu bitabo byo mu ijuru. Ingaruka z'ubwo buhakanyi zizaba ukurimbuka kw'ishyamba.” Review and Herald, 2 Gicurasi 1893.

Abadiventisiti b'i Lawodikiya b'abapfapfa bifatanye n'ububasha bwa gipapa kandi bararimburwa, mu gihe urundi rugo rw'intama rwa Kristo rukiri i Babuloni rurokoka ukuboko kwa gipapa.

Azinjira no mu gihugu cy'ikuzo na cyo, kandi ibihugu byinshi bizahirikwa; ariko aba ni bo bazacika mu maboko ye: Edomu, na Mowabu, n'abatware b'abana ba Amoni. Daniel 11:41.

Isilamu itunguranye yibasira Leta Zunze Ubumwe za Amerika, ubwo impanda ya karindwi izana umuborogo w'urubanza kubera gutambutsa itegeko ryo ku Cyumweru.

Nuko nditegereza, numva marayika aguruka anyura hagati mu ijuru, avuga n'ijwi rirenga ati: Ibyago, ibyago, ibyago ku batuye isi, bitewe n'andi majwi y'impanda z'abamarayika batatu basigaye, bagiye kuvuza! Iyahishuwe 8:13.

Ibendera ihagarariye abagabo babiri b'abahamya bavugwa mu Byahishuwe igice cya cumi na kimwe, nyuma Yohana ayigaragaza mu Byahishuwe igice cya cumi na kabiri nk'umugore wambaye izuba, kandi mu buryo bw'ubuhanuzi ikagaragazwa n'ikimenyetso cy'intangiriro n'iherezo.

Nuko haboneka ikimenyetso gikomeye mu ijuru; umugore wambaye izuba, ukwezi kuri munsu y'ibirenge bye, no ku mutwe we afite ikamba ry'inyenyeri cumi n'ebiyiri: kandi we, atwite, arataka, aramukwa n'ibise byo kubyara, ababazwa no kubyara. Nuko haboneka ikindi kimenyetso mu ijuru; maze dore ikiyoka kinini gitukura, gifite imitwe irindwi n'amahembe icumi, no ku mitwe yacyo ikamba ririndwi. N'umurizo wacyo ukurura kimwe cya gatatu cy'inyenyeri zo mu ijuru, uzijugunya ku isi: maze ikiyoka gihagarara imbere y'umugore wari ugiye kubyara, kugira ngo nikimara kubyara kimire umwana we. Maze abyara umwana w'umuhungu, ari we wari kuzategeka amahanga yose inkoni y'icyuma: kandi umwana we azamurwa ayanwa ku Mana no ku ntebe yayo y'ubwami. Iyahishuwe 12:1-5.

Ari ahagaze ku kwezi kandi yambaye izuba. Ukwezi ni ukugaragaza kw'izuba, bityo rero mu buryo bw'ubuhanuzi kugereranya izuba. Inyenyeri cumi n'ebiyiri ziri mu ikamba rye zigereranya imiryango cumi n'ibiri ya Isirayeli ya kera mu ntangiriro za Isirayeli ya kera, ari yo ishushanya abigishwa cumi na babiri ku iherezo rya Isirayeli ya kera. Izo nyenyeri cumi n'ebiyiri, ari zo bigishwa cumi na babiri ku iherezo rya Isirayeli ya kera, ni na zo ntumwa cumi n'ebiyiri mu ntangiriro za Isirayeli ya none. Ni cyo gituma zigereranya kandi ibihumbi ijana na mirongo ine na bine ku iherezo rya Isirayeli ya none, ari bo bigishwa n'intumwa. Mu ntangiriro z'iyi mateka aho abigishwa bahagarariye icyarangiye cya Isirayeli ya kera kandi intumwa zigahagararira intangiriro ya Isirayeli ya none, umugore ari we torero yari atwite Kristo. Ni we "umwana w'umuhungu" wagombaga kuzamurirwa ku Mana nyuma y'urupfu rwe n'izuka rye.

Bityo rero, uwo mugore na we ashushanya ivuka ry'abihumbi ijana na mirongo ine na bine, na bo bazamurwa bajyanwe mu ijuru bamaze kuzurwa bava mu kibaya cy'urupfu. Nibagera mu ijuru, na none yazabyara undi mwana, ugereranya urundi rugo rw'intama rusohoka i Babuloni ku itegeko ryo ku Cyumweru.

Mbere y'uko agira ibise, yarabyaye; mbere y'uko ububabare bwe bumugeraho, yibarutse umwana w'umuhungu. Ni nde wigeze kumva ikintu nk'icyo? ni nde wigeze kubona ibintu nk'iby? Mbese isi yabasha kubyara mu munsu umwe? cyangwa se ishyanga ryabasha kuvukira icyarimwe? kuko Sioni ikimara kugira ibise, yahise yibaruka abana bayo. Mbese najyana kugeza ku kubyara, maze sinte kubyara? ni ko Uwitwaga avuga; mbese nate kubyara, maze ngafunga inda? ni ko Imana yawe ivuga. Yesaya 66:7-9.

Mu gihe cy'ubutegetsi bw'inyamaswa yo ku isi, ishyanga rivuka icyarimwe. Iryo shyanga ni ibihumbi ijana na mirongo ine na bine, kuko ari bo bagaragaza byuzuye imico ya Kristo. Ni bo bashushanyijwe n'“umwana w'umuhungu” ari we Yesu. Ni bo “umwana w'umuhungu” wa Yesaya, uvuka umugore atarajya mu nda. Amagufwa yumye y'abapfuye, isi yishimiye igihe bicwaga n'inyamaswa yavuye ikuzimu, azahozwa i Yerusalemu, hanyuma bazishimane n'umugore ubyara “umwana w'umuhungu.” Babyarwa atararama, hanyuma akarama kandi akabyara “abandi” “bana” be, ubwo abanyamahanga bazaba bitabira ubutumwa bw'umumarayika wa gatatu nk'uruzi rutemba, uko ubwo butumwa buzaba bukwira mu gihugu nk'umuraba ukomeye. Bavukira mu ngorane ikomeye, ishushanya kuramukwa kwe. Umugore wo mu Byahishuwe igice cya cumi na kabiri, mu by'ukuri abyara impanga. Abavutse mbere ni ba bihumbi ijana na mirongo ine na bine, bamenyekana nk'umuganura, naho abanyamahanga bakaba isarura rikomeye ryo kwegeranywa mu gihe cy'impeshyi.

Mwishimane na Yerusalemu, muyisabire ibyishimo, mwa mwese muyikunda; munezeranwe na yo umunezero mwinshi, mwa mwese muyiririra; kugira ngo mwinyonyore, muhage ku mabere y'ihumure ryayo; kugira ngo mukame, munezezwe n'ubwinshi bw'ikuzo ryayo. Kuko Uwiteka avuga ati: Dore nzayizanira amahoro ameze nk'uruzi, n'ikuzo ry'amahanga rimeze nk'umugezi utemba; ni bwo muzanyonyora, muzaterurwa mu mpande zayo, kandi muzakinirwa ku mavi yayo. Nk'uko nyina ahumuriza umwana we, ni ko nanjye nzabahumuriza; kandi muzahumurizwa i Yerusalemu. Nimubibona, imitima yanyu izanezerwa, n'amagufa yanyu azatoshya nk'ibyatsi; kandi ukuboko k'Uwiteka kuzamenyekana ku bagaragu be, n'uburakari bwe bubonekere abanzi be. Yesaya 66:10–14.

Abaririra “Yerusalemu” ni abaniha bakaboroga kubera ibizira bikorerwa muri we kandi bakaba barashyizweho ikimenyetso, kandi icyo kimenyetso bagishyirwaho mbere y'itegeko ryo ku Cyumweru. Ubu turi mu “murimo wo gusoza ugenewe itorerwa,” ari wo bihe bya nyuma byo gushyirwaho ikimenyetso kw'abo ibihumbi ijana na mirongo ine na bine.

“Abantu b'Imana b'ukuri, bafite ku mutima umwuka w'umurimo w'Umwami n'agakiza k'ubugingo, bazahora babona icyaha uko kiri koko, nk'ikintu cy'icyaha rwose. Iteka bazahora ku ruhande rwo guhanira ibyaha mu budahemuka no mu kuvugisha ukuri kudaciye ku ruhande, ari byo byaha byoroshya kugota ubwoko bw'Imana. By'umwihariko mu murimo wa nyuma ukorerwa itorerwa, mu gihe cyo gushyirwaho ikimenyetso kwa bamwe ijana na mirongo ine na bine ibihumbi bagomba guhagarara imbere y'intebe y'Imana badafite inenge, ni bwo bazumva cyane kurushaho ibibi by'abiyita ubwoko bw'Imana. Ibi byagaragajwe mu buryo bukomeye n'igereranya ry'umuhanuzi ry'umurimo wa nyuma, awushyira mu ishusho y'abagabo bafite buri wese intwara yo kwica mu kuboko kwe. Umwe muri bo yari yambaye imyenda y'ibitare, afite ku ruhande rwe ihembe ririmo wino ry'umwanditsi. ‘Uwiteka aramubwira ati: Nyura hagati mu murwa, hagati muri Yerusalemu, ushire ikimenyetso ku gahanga k'abantu banihira bakaririra ibizira byose bikorerwa hagati muri wo.’” Testimonies, volume 3, 266.

Abaniha “baboroga kandi bakarira” ni bo babanza gushyirwaho ikimenyetso mbere y'uko abamarayika barimbura bafite intwara zo gutsemba banyura mu itorerwa, rigereranywa na Yerusalemu.

“Itegeko ni iri ngo: ‘Nyura mu murwa rwagati, unyure hagati muri Yerusalemu, ushire ikimenyetso ku ruhanga rw’abagabo banihira kandi batakira ibizira byose bikorerwa muri wo rwagati.’ Abo banihiraga kandi batakaga bari baramamazaga amagambo y’ubugingo; bari baracyashye, baragiriye inama, kandi baringinze. Bamwe mu bari barasuzuguye Imana baricujije kandi bicisha bugufi mu mitima yabo imbere yayo. Ariko ubwiza bw’Uwiteka bwari bwavuye kuri Isirayeli; nubwo benshi bagikomeje imihango y’idini, imbaraga zayo n’ukubaho kwayo ntibyabonekagamo.

“Mu gihe umujinya We uzasohokera mu manza, aba bakurikira Kristo bicisha bugufi kandi bamwiyeguriye bazatandukanywa n’abo mu isi bese n’umubabaro w’imitima yabo, ugaragazwa no kurira no kuboroga, no gucyaha no kuburira. Mu gihe abandi bagerageza gutwikira ikibi kiriho, kandi bagasingiza ubugome bukabije bwogeye hose, abafitiye ishyamba icyubahiro cy’Imana kandi bakunda ubugingo bw’abantu ntibazicecekerera kugira ngo bagirirwe neza n’umuntu uwo ari we wese. Ubugingo bwabo bukiranuka bubabazwa umunsi ku wundi n’imirimo n’imvugo bitari byera by’abakiranirwa. Nta bushobozi bafite bwo guhagarika umwuzure w’icyaha wirukanka, bityo bakuzuzwa agahinda n’ubwoba. Baririra imbere y’Imana babona idini risuzugurirwa mu ngo ubwazo z’abahawe umucyo mwinshi. Baraboroga kandi bagakoresha imitima yabo umubabaro, kuko ubwibone, umururumba, kwikunda, n’uburiganya bw’ubwoko hafi ya bwose biri mu itorero. Umwuka w’Imana, utera gucyaha, uhonyorwa n’ibirenge, naho abagaragu ba Satani bakanezererwa. Imana ishyirwa mu gasuzuguro, ukuri kugahindurwa ubusa.”

“Itsinda ritababazwa no gusubira inyuma kwabo mu by’umwuka, kandi ntibaborogerwe ibyaha by’abandi, bazasigara badafite ikimenyetso cy’Imana. Uwiteka aha ubutumwa intumwa Ze, abagabo bafite intwari zo kwica mu maboko yabo, ati: ‘Mugende mumukurikiye munyure mu murwa, mwice: ijisho ryanyu ntiryababarire, kandi ntimugire impuhwe na nke: murimbure rwose abasaza n’abasore, abakobwa n’abana bato, n’abagore: ariko ntimukegere umuntu n’umwe uriho ikimenyetso; kandi muhere ku buturo Bwanjye bwera. Nuko bahera ku basaza bari imbere y’inzu.”

“Aha ni ho tubona ko itorero—ubuturo bwera bw’Umwami—ari ryo ryabanje kumva inkoni y’uburakari bw’Imana. Abasaza, ari bo abo Imana yari yarahaye umucyo mwinshi kandi bari barahagaze nk’abarinzi b’inyungu z’umwuka z’abantu, bari barahemukiye inshingano zabo. Bari barafashe umwanzuro w’uko tudakwiriye kwitega ibitangaza n’ukwiyerekana kugaragara kw’imbaraga z’Imana nk’uko byari biri mu minsi ya kera. Ibihe byarahindutse. Ayo magambo akomeza kutizera kwabo, maze bakavuga bati: Umwami ntazakora icyiza, kandi nta n’ikibi azakora. Agira imbabazi nyinshi cyane ku buryo atasura ubwoko bwe mu rubanza. Bityo rero ‘Amahoro n’umutekano’ ni byo bisingizwa n’abantu batazongera ukundi kurangurura ijwi ryabo nk’impanda kugira ngo bereke ubwoko bw’Imana ibicumuro byabwo n’inzu ya Yakobo ibyaha byayo. Izi mbwa z’ibiragi zitashakaga kubihira ni zo zigerwaho no kwihorera kutabera kw’Imana yarakajwe. Abagabo, abakobwa, n’abana bato bese bararimbura.” Testimonies, volume 5, 210, 211.

Yesaya mirongo ine itangizwa no gukoresha ikimenyetso cy’ukwizrura kabiri, kikaba ari ikimenyetso cy’ubuhanuzi kiranga ubutumwa bw’Induru yo Mu Gicuku, ari bwo butumwa bwa

kabiri bwifatanya n'ubutumwa bwo kugwa kwa Babuloni. Kugwa kwa Babuloni gukubirwa kabiri iyo kuvuzwe mu buryo bw'ubuhanuzi. Imvugo ni iyi: "Babuloni iraguye, iraguye."

Nuko haza undi mumarayika aramukurikira, avuga ati: Babuloni iraguye, iraguye, wa murwa ukomeye, kuko yanyweshaga amahanga yose vino y'uburakari bw'ubusambanyi bwayo. Ibyahishuwe 14:8.

Hariho kugwa kubiri kwa Babuloni nyakuri kuvugwa muri Bibiliya, kandi hariho no kugwa kubiri kwa Babuloni ya mwuka kuvugwa muri Bibiliya. Byose hamwe bigize ubuhamya bune bw'amateka bugaragaza ibiranga bya gihanuzi byo kugwa kwa Babuloni.

Nuko arangurura ijwi rikomeye cyane, aravuga ati: Babuloni ikomeye iraguye, iraguye, ihindutse ubuturo bw'abadayimoni, n'indaro ya buri mwuka wanduye, n'ikiraro cya buri nyoni ihumanye kandi yangwa. Ibyahishuwe 18:2.

Babuloni nyakuri yaraguye nka Babeli mu gihe cya Nimurodi, kandi na Babuloni nyakuri yaraguye mu gihe cya Belushazari. Babuloni ya mwuka yaraguye mu mwaka wa 1798, kandi ugwa kwayo kwa nyuma kugaragazwa incuro nyinshi mu Byanditswe. Kubera iyo mpamvu, ubutumwa bwo kugwa kwa Babuloni bukubiyemo ikimenyetso cy'ubuhanuzi cy'ugukuba kabiri. Mu kugwa kwa Babuloni harimo ugukuba kabiri, ariko kandi hari n'izindi mpamvu ebyiri z'ibanze z'ubuhanuzi zitera icyo gikorwa cyo gukuba kabiri.

Impamvu ya kabiri ni uko, nk'ubutumwa, ihagararira ubutumwa bwiyongeraho ubundi butumwa bwa kabiri. Ihagararira ubutumwa bubiri. Hari n'ukuri kundi kw'ingenzi gufitanye isano n'ubusobanuro n'imiterere by'ubutumwa bw'umumarayika wa kabiri, ariko icyo turimo gusa ni ukugaragaza ko inkuru ya nyuma y'ubuhanuzi bwa Yesaya itangirira mu gice cya mirongo ine, kandi itangirana no gukuba kabiri ikimenyetso cy'Umuhumuriza, uwo Kristo yasezeranyije guha ubwoko Bwe, igihe yari akiri mu buturo bwera bwo mu ijuru.

Muhumurize, muhumurize ubwoko bwanjye, ni ko Imana yanyu ivuga. Muvuge amagambo ahumuriza Yerusalemu, kandi mubwire mu ijwi riranga, ko urugamba rwayo rurangiye, ko gukiranirwa kwayo kubabariwe; kuko yakiriye mu kuboko kw'Uwiteka incuro ebyiri ku bw'ibyaha byayo byose. Yesaya 40:1, 2.

Nta handi hantu na hamwe muri Bibiliya havuga mu buryo bweruye kandi bwihariye kurushaho ibyerekeye umugabane w'imico ya Kristo nk'Alufa na Omega, nk'uko bivugwa muri Yesaya kuva ku gice cya mirongo ine kugeza ku mpera y'igitabo. Nk'Alufa na Omega, Kristo ashya ku gice cy'uyu mwandiko ikimenyetso cy'izina Rye nk'Alufa na Omega, kuko iyo ugeze ku mpera ya Yesaya, yongera kuvuga ku Mufasha, kuko Kristo ari Jambo, kandi ni We ntangiriro n'iherezo.

Uku ni ko Uwiteka avuga ati: Ijuru ni ryo ntebe yanjye y'ubwami, kandi isi ni yo ntebe y'ibirenge byanjye; nzu ki mwanyubakira? Kandi ahantu h'uburuhukiro bwanjye ni hehe? Kuko ibyo byose ukuboko kwanjye ari ko kwabiremye, kandi ibyo byose byabayeho, ni ko Uwiteka avuga. Ariko uwo ni we nzareba, ari we ufite ubukene bwo mu mutima kandi umenetse umutima, agahindishwa umushyitsi n'ijambo ryanjye. Ubaga ink'a ameze nk'uwishe umuntu; utamba umwana w'intama ameze nk'uciye ijosi ry'imbwa; utamba ituro ameze

nk'utambye amaraso y'ingurube; utwika imibavu ameze nk'ushimye ikigirwamana. Ni ukuri, bihitiyemo inzira zabo bwite, kandi ubugingo bwabo bwishimira ibizira byabo. Nanjye nzitoranyiriza ibibayobya, kandi nzabazanira ibyo batinya; kuko igihe nahamagaye, nta wasubije; igihe navugaga, ntibanyumvise; ahubwo bakoze ibibi imbere y'amaso yanjye, kandi bihitiramo ibyo ntishimira. Yesaya 66:1-4.

Hazamurwa ikibazo cy'inzu ubwoko bw'Imana bamwubakiye. Mbese bubatse inzu ya mwuka ya Petero, cyangwa isinagogi ya Satani? Imana igaragaza ko inzu yubatse igizwe n'abafite "umutima w'umukene n'uwicishije bugufi," kandi n'ab "bahindishwa umushyitsi n'ijambo" ryayo. Igereranya abahindishwa umushyitsi n'ijambo ryayo n'undi muryango utanga amaturo ahumanye, ari bo bihitiyemo inzira yabo bwite. Ab'icyo cyiciro batanga amaturo ahumanye bazasanga, nk'uko byagendekeye Abayahudi, ko inzu yabo izabasigaraniye ari umusaka.

Abahanuzi bose bavugaga iby'iherezo ry'isi, kandi ibi ni ikigereranyo cy'itandukaniro riri hagati y'abanyabwenge, bahinda imishyitsi imbere y'Ijambo rye, n'abapfapfa batambira Imana ibizira, ari byo bizira imitima yabo yishimira. Kubera iyo mpamvu, Imana izatoranyiriza abapfapfa, ari bo bakobwa b'amasugi b'i Laodikiya, ibiyobyabwenge by'ubuyobe, ari bwo buyobe intumwa Pawulo igaragaza ko buzazanwa no kwemera "ikinyoma."

"Ikinyoma" ni ikimenyetso cyihariye mu mateka y'Abadiventisiti, kandi cyakiriwe n'abubatsi mu 1863, kandi cyubakirwaho mu mateka y'Abadiventisiti yose. Cyari ikinyoma cyabyaye urufatiro rw'ibinyoma, kandi aho ni ho batangiye kubaka urusengero rw'ikinyoma rw'impimbano. Umurimo wabo wo kwigana urusengero rw'ukuri ukomeza kugeza ku "minsi y'imperuka." Yesaya ashyira urwego rw'inkuru y'igice cya mirongo itandatu na gatandatu mu itandukanywa ry'abakobwa b'inkumi b'abanyabwenge n'ibipfu. Yesaya arimo agaragaza amateka y'ubuhanuzi yashyizeho ikimenyetso mu murongo wa mbere wa Yesaya mirongo ine, igihe Kristo yasezeranyaga kohereza Umukomeza nyuma y'iminsi itatu n'igice y'ikigereranyo nyuma yo gucika intege kwa 18 Nyakanga 2020.

Nimwumve ijambo ry'Uwiteka, mwebwe muhinda imishyitsi imbere y'ijambo rye; bene wanyu babanzi, babirukanye babahora izina ryanjye, baravuze bati: "Uhoraho nahimbazwe"; ariko azabonekera umunezero wanyu, na bo bazakozwa isoni. Hari ijwi ry'umuvurungano riturutse mu murwa, ijwi riturutse mu rusengero, ijwi ry'Uwiteka rihora abanzi be. Yesaya 66:5, 6.

Kuva mu wa 1798 kugeza mu wa 1844, mu rugendo rw'Abamillerite, Uwiteka yubatswe urusengero rw'umwuka, ari rwo We, nk'Intumwa y'Isezerano, yajeho gitunguranye mu wa 1844. Uwiteka yubaka urusengero rw'umwuka mu rugendo rw'abihumbi ijana na mirongo ine na bane, kugira ngo aze gitunguranye kandi yinjire mu isezerano n'urwo rusengero. Petero, mu rwandiko rwe rwa mbere, igice cya kabiri, yita urwo rusengero "inzu y'umwuka." Abantu "bumva ijambo ry'Uwiteka" ni bo Yohana avugaga mu Byahishuwe igihe avuze ko abumva "bahiriwe." Abo ni bo ibendera, kuko ibendera rigizwe n'"abirukanywe ba Isirayeli." Abalawodikiya b'abapfapfa bazakorwa n'isoni igihe Uwiteka azihesha icyubahiro muri Abafiladelifiya bahindishwa umushyitsi n'Ijambo Rye, kandi Ijambo Rye ni "ukuri."

Amajwi atatu yumvikana mu gihe abanyabwenge n’abapfapfa bari gutandukanywa n’undi mutwe, aturuka “mu murwa,” no “mu rusengero” no “ku Mwami uhōrera.” Ijwi rya mbere “riva mu murwa” ni “ijwi ry’urusaku,” kandi urwo “rusaku” ni ukuza k’Umuhumuriza uza gitunguranye.

Nuko umunsi wa Pentekote usohoye rwose, bese bari bari hamwe bahuje umutima ahantu hamwe. Bukwi na bukwi haza urusaku ruva mu ijuru, rusa n’umuyaga mwinshi uhuhuta cyane, rwuzura inzu yose bari bicayemo. Nuko haboneka kuri bo indimi zigabanije nk’iz’umuriro, maze imwe yicara kuri buri wese muri bo. Ibyakozwe n’Intumwa 2:1-3.

Ijambo ryahinduweho “urusaku” mu Ibyakozwe n’Intumwa igice cya kabiri, umurongo wa kabiri, risobanura “urusaku,” n’“igihuha.” “Igihuha” ni ubuhanuzi. “Urusaku” cyangwa “urusobe rw’amajwi” ruva “mu murwa” rugereranywa n’“umuyaga ukomeye.” “Ijwi ry’urusaku ruva mu murwa,” ni “igihuha” cyangwa ubutumwa bw’ubuhanuzi bwa Isilamu bugaragaza ukuza k’Umufasha mu kibaya cy’amagufwa yumye yiciwe “mu muhanda w’umurwa munini, witwa mu buryo bw’umwuka Sodomu na Egiputa, aho n’Umwami wacu yabambwe.”

Mu mutwe wa mirongo ine wa Yesaya, “ijwi” ryagombaga gutegurira inzira “intumwa y’isezerano,” ryabajije ubutumwa ryagombaga “gutangaza.” Ryabwiwe “gutangaza” ubutumwa bwa Isilamu. Mu Byakozwe n’Intumwa, “ijwi” ryuzuye “inzu” ya Petero yo mu buryo bw’umwuka ryari “umuyaga ukomeye uhushwa n’inguvu,” uwo, muri Ezekiyeli mirongo itatu n’irindwi, waturukaga mu muyaga ine za Isilamu.

Ijwi ry’urusaku riturutse mu murwa, ijwi riturutse mu rusengero, ijwi ry’Uwiteka usubiza inabi abanzi be. Yesaya 66:6.

Uhereye ku muhanda aho Umwami wacu yabambiwe ni ho Umuhumuriza abanza kumenyesha “ijwi” ry’uwarangurura mu butayu ubutumwa ubwo ari bwo. Hanyuma ingabo zikomeye ari yo rusengero rwubatswe, nk’uko byashushanyijwe mu rugendo rwa mbere rwabaye kuva mu 1798 kugeza mu 1844, zongera urwo rwataka. Ugukomeza kw’iyo ngabo ikomeye igihe itangaza urwamo rwa Isilamu kuyobora ku “ijwi” rya gatatu rigaragaza ijwi ry’Imana ry’urubanza ku Leta Zunze Ubumwe za Amerika bitewe no gushyiraho itegeko ryo ku Cyumweru. Aho ni ho Uwiteka atangira ingororano. Amajwi atatu ategukwa mu miterere y’amateka ahishwe y’inkuba ndwi, ahagarariye inyuguti z’intangiriro, izo hagati n’izo ku iherezo z’ijambo ry’Igiheburayo ryaremwe n’Umuhanga w’Indimi Uhebuje, kandi rigasobanurwa ngo “ukuri”. Ibi ntibishoboka ko umuntu abyihimbira!

Mu guhuza n’amateka y’ubuhanuzi twagiye tumenya, Yesaya ahita avuga ku ivuka ry’ishyanga.

Mbere y’uko aramukwa n’inda, yabyaye; mbere y’uko ububabare bwe buza, yibaturse umwana w’umuhungu. Ni nde wigeze yumva ikintu nk’icyo? Ni nde wigeze abona ibintu nk’ibyoye? Mbese igihugu cyabyarwa umunsi umwe? Cyangwa ishyanga rikavuka icyarimwe? Kuko Siyoni ikimara kuramukwa n’inda, yahise ibyara abana bayo. Mbese natuma umubyaro ugera aho uvukira, maze sinatume uvuka? ni ko Uwiteka avuga. Mbese natuma uvuka, maze ngafunga inda? ni ko Imana yawe ivuga. Yesaya 66:7-9.

Ishyanga rivuka mbere y’uko umugore aramukwa ryaherutse kuba mu muhanda, ripfuye kandi ryumye, mu gihe isi yose yishimiraga imimerere yaryo. Ariko ubwo abahamya babiri bahagararaga, abari bishimiye urupfu rwaryo bagize ubwoba. Igihe imibiri y’abishwe yapfuye kandi yumye ihagurutse nk’ishanga, abumva i Yerusalemu bese bazaherako bishimana na ryo. Abakunda i Yerusalemu ntibarimo gusa ishanga ry’abihumbi ijana na mirongo ine na bane, ahubwo harimo n’izindi ntama z’Imana zizaba icyo gihe zihamagarwa zisohoka i Babuloni. Kuzuka mu gucika intege kwabaye ku wa 18 Nyakanga 2020 gusohozwa n’ukuza k’Umuhumuriza, kuzatuma ayo “magufwa” “yumye” “arumbuka nk’ibyatsi.”

Mwishimane namwe na Yerusalemu, kandi munezeranwe na yo, mwese muyikunda; nimwishimire cyane hamwe na yo, mwese muyiborogera; kugira ngo mwinyonse kandi muhage ku mabere y’ihumure ryayo; kugira ngo mukame kandi munezezwe n’ubwinshi bw’ubwiza bwayo. Kuko Uwiteka avuga ati: Dore, nzayigezaho amahoro ameze nk’uruzi, n’ikuzo ry’amahanga rimeze nk’umugezi wuzuye; ni bwo muzanyonka, muzaterurwa mu mpande zayo, kandi muzungazungishirizwe ku mavi yayo. Nk’uko umuntu ahumurizwa na nyina, ni ko nanjye nzabahumuriza; kandi muzahumurizwa i Yerusalemu. Nimubibona, umutima wanyu uzanezerwa, n’amagufwa yanyu azatoshya nk’ibyatsi; kandi ukuboko k’Uwiteka kuzamenyekana ku bagaragu be, n’uburakari bwe ku banzi be. Yesaya 66:10–14.

Alufa na Omega ishyira iherezo ry’inkuru ya nyuma ya Yesaya neza aho yatangiriye mu ntangiriro, hamenyekanishijwe ukuza k’Umuhumuriza. Kandi nk’uko biba buri gihe, kuri buri butumwa bugereranya ubutumwa bwa Eliya, bushyirwa mu rwego rw’uko Uwiteka akubita isi umuvumo.

Kuko dore, Uwiteka azazana n’umuriro, kandi amagare ye y’intambara azaza nk’inkubi y’umuyaga, kugira ngo agaragaze uburakari bwe mu gifure, n’igihano cye mu birimi by’umuriro. Kuko Uwiteka azacira abantu bese urubanza akoresheje umuriro n’inkota ye; kandi abicishijwe n’Uwiteka bazaba benshi. Abiyegurira kwezwa no kwiyeza mu busitani, bakurikira umwe uri hagati, barya inyama z’ingurube, n’ikizira, n’imbeba, bazarimbura bese, ni ko Uwiteka avuga. Kuko nzi imirimo yabo n’ibitekerezo byabo: igihe kizaza ubwo nzakoranya amahanga yose n’indimi zose; kandi bazaza, babone ubwiza bwanjye. Yesaya 66:15–18.

Abadiventisti b’i Lawodikiya b’abapfu bari inyuma y’“igiti” cy’ubumenyi bw’icyiza n’ikibi kiri “hagati” muri “ya ngobyi” ya Edeni, bavuga ko bari kwiyeza no kwihumanura, nyamara mu by’ukuri bari kurya inyigisho zihumanye z’i Babuloni, kandi bihisha nk’uko Adamu na Eva babigenje, bitewe n’ibyaha bakunze cyane ku buryo batabasha kubirekura. Bazarimbura n’andi mahanga yose. Batandukanywa n’abanyabwenge bazaba “ikimenyetso.” Icyo “kimenyetso” ni “ibendera,” rigereranya Isabato, ari yo kimenyetso cy’Uwiteka Imana yawe rwose cyeza ubwoko Bwe.

Ni cyo gituma abana ba Isirayeli bazitondera Isabato, bayubahirize uko ibihe byabo bizagenda bisimbura, ibe isezerano rihoraho. Ni ikimenyetso hagati yanjye n’abana ba Isirayeli iteka ryose; kuko mu minsi itandatu Uwiteka yaremeye ijuru n’isi, maze ku muni wa karindwi araruhuka, araruhurwa. Kuva 31:16, 17.

Abanyabwenge ntibihishe inyuma y'igiti cy'umwuga wo kwemera gusa, ahubwo bazamuwe nk'ibendera, bagaragaza ubwiza bw'Imana mu bice bya nyuma by'icyo giterane gikomeye cy'impaka. Ubwiza bwayo ni imico yayo, kandi ingingo y'imico yayo bo bahagararira imbere y'isi ni Alufa na Omega, Itangiriro n'Iherezo, Uwa Mbere n'Uwa Nyuma, ibyo bikaba bigaragazwa nk'“Ukuri.”

Kandi nzashyiraho ikimenyetso hagati yabo, kandi abo bazarokoka muri bo nzabohereza mu mahanga, i Tarushishi, i Puli, n'i Ludi, abarasa umuheto, i Tubali, n'i Yavani, no mu birwa bya kure bitarigeze byumva ubwamamare bwanjye kandi bitarigeze bibona ubwiza bwanjye; kandi bazatangaza ubwiza bwanjye mu banyamahanga. Kandi bazazana bene wanyu bese ho ituro ryeguriwe Uwiteka, babakuye mu mahanga yose, babashyiriye ku mafarashi no mu magare no mu ngobyi no ku nyumbu no ku nyamaswa zifite umuvuduko, babajyana ku musozi wanjye wera i Yerusalemu, ni ko Uwiteka avuga, nk'uko abana ba Isirayeli bazana ituro mu cyombo gitanduye mu nzu y'Uwiteka. Kandi no muri bo nzakuramo bamwe babe abatambyi n'Abalewi, ni ko Uwiteka avuga. Kuko nk'uko ijuru rishya n'isi nshya nzarema bizahoraho imbere yanjye, ni ko Uwiteka avuga, ni ko urubyarwo rwanyu n'izina ryanyu bizahoraho. Kandi bizasohora ko uherye ku kwezi kwa mbere ukageza ku kundi, no uherye ku isabato imwe ukageza ku yindi, abantu bese bazaza kunsengera imbere yanjye, ni ko Uwiteka avuga. Kandi bazasohoka barebe intumbi z'abagabo bangomeye; kuko inzoka yabo itazapfa, kandi umuriro wabo ntuzazima; kandi bazabera abantu bese ikizira. Yesaya 66:16–24.

Inkuru ya nyuma y'ubuhanuzi ya Yesaya itangira no kuza kw'Umuhumuriza muri Nyakanga 2023, kandi iyo nkuru irangirira aho yatangiye. Igera mu mateka ahishwe y'inkuba ndwi akurwaho ikimenyetso gato mbere y'uko igihe cy'imbabazi gifungwa. Igaragaza isubirwamo ry'umuhigo w'Abamilleri mu ntangiriro rifitanye isano n'amateka y'umuhigo w'ab'ibihumbi ijana na mirongo ine na bine ku iherezo. Igereranya ubutumwa bw'umuvumo buherekeza ubutumwa bwa Eliya nk'ubutumwa bw'umurimo w'ubuhanuzi wa Isilamu wo kurakaza amahanga, nk'uko Umwami awukoresha kugira ngo azane urubanza “mbere na mbere” kuri Leta Zunze Ubumwe z'Amerika kubera itegeko ryo ku Cyumweru, kandi “ubwanyuma” ku isi yose, kubera uko kwigomeka kumwe.

Tuzakomeza kuzirikana ku nkuru ya nyuma ya Yesaya mu ngingo ikurikira.